

Universitätsbibliothek Paderborn

Mater Amoris Et Doloris

Ginther, Anton

Augustæe Vindelicorum, 1711

VD18 15312348

Consideratio XXVII. B. Virgo quærit de nocte Filium suum captivum, & nunc velut Agnum mansuetum furori luporum traditum. Emblema. Lupus rapax agnum ad lanienam asportans cum inscripto: Non est, qui ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47286](#)

CONSIDERATIO XXVII.

B. Virgo quærit de nocte Filium suum captivum,
 & nunc velut agnum mansuetum furori luporum
 traditum.

Comprehenderunt JESUM, & ligaverunt eum.

Ioan. 18, 12.

1. **S**æpius in Sacris Litteris pientissimus orbis Reparator Christus per agnum præfiguratus fuit. Abel primogenita ovium, id est, agnos Domino DEO jam ab origine mundi obtulit, & ipsæmet quasi agnus innocens DEO victima factus est. Abraham pro filio suo Isaac agnum Gen. 22, 12. masculum substituit, & DEO in gratissimum holocaustum immola Exod. 12, 6. vir. Moyses Paschalis agni immolandi & comedendi ritum præscripsit,

psit, ejusque sanguine domorum superliminaria illiniri voluit. Idem
Exod. 23.38. ex mandato Divino morem in Israël introduxit, ut quotidie ab He-
 bræis manè & vespere agnus immaculatus supremo rerum Numini im-
Isa. 53.7. molaretur. Isaias & Jeremias Christum in carne venturum agno man-
Jer. 11.19. sueto assimilârunt: *Et ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad vili-
 mam, & non cognovi, quia cogitaverunt super me consilia, dicentes:
 Mittamus lignum in panem ejus, & eradamus eum de terra viventium, &
 nouen eis non menoretur amplius.* Joannes Baptista eundem DEI Fi-
Joan. 1.29. lium, & mundi Redemptorem agnum appellare consuevit: *Ecce agnus
 DEI, ecce qui tollit peccata mundi.* Hunc secutus est Joannes Evan-
 gelista, qui agnum Christum identidem in sua Apoc. lysi nuncupavit.
1. Pet. 1.19. Petrus redemptos nos esse afferit *preioso sanguine quasi agni immaculati
 Christi, & incontaminati, præcogniti quidem ante mundi constitutionem,
 manifestati autem novissimis temporibus.* Hinc haud immerito mos in
 Ecclesia inolevit, Christum in specie agni depingendi, ut in memoriam
 nobis ejus passio & actio, mansuetudo, patientia, innocentia, vita
 & mors reduceretur; quem Divinissimum Agnum à sanguinario lupo
 ad lanienam raptatum pro corpore Emblematis nostri adumbrari cura-
 vimus cum epigraphæ ex verbis Davidis mutuatâ:

Non est, qui redimat.

Psal. 7. 3. Ita est ô chare Lector: *Non est, qui redimat.* De S. Francisco Se-
In vita S. raphico legitur, quod agnum à lanione ad macellum ductum & preci-
Francis. bus & prelio redemerit, considerabat enim hic Vir sanctissimus in hoc
Seraph. agno Divini illius Agni innocentiam, qui orbem terrarum non ferro
 sed ligno, non feriendo sed patiendo, non mactando sed moriendo
 domuit; unde quoties hoc nomen *agnus* audivit, vel legit, mox in te-
 neros affectus & pias lacrymas solutus est.

Cognosce ex hoc anima Christiana tenerissimum Matris do-
 lorosæ affectum, dolorem & amorem, ubi intellexit ex sancto
 Joanne, Berthiam capto J E S U excurrente, dilectissimum
 Filium, ut nostra solveret vincula, ad instar latronis esse captum, vin-
 culis ferreis & funibus ligatum, atque velut agnum mansuetissimum
 à nocturnis & rabidis lupis ad lanienam, heu nimium cruentam rappa-
 tum: *Heu me,* exclamabat mœstissima matrum (ita eam loquentem
Nebrid. in inducit Nebridius) *heu me, quam dies mali nuntij dies hec.* O Fili mi,
Euse. Myrrh. translatæ est gloria ab Israël, quia arca Domini, inquit Dominus arce cap-
cap. 4. ptus est: *Vadam tamen, si forte videre potero desideratam ejus faciem,*
 prius.

prinsquam moriatur. Dixit, surrexit, & eadem nocte festinavit in
Jerusalem, heu quo animi cum dolore & mero, ah quis dicet? Qua-
ties ingeminavit illud Sponsæ: *Surgam, & circuibo civitatem per vicos*
& plateas, queram, quem diligit anima mea.

Cant. 3. 2.

2. Et dic, obsecro prudens Lector, si adhuc in vivis fuisset for-
mosa illa Rachel, quando Joseph filius accrescens & unicè dilectus à
perfidis fratribus, velut innocens oviscula à feris lupis cinctus, ligatus,
Ismaëlitæ venditus, & in durissimam servitutem abductus est, quid,
quæso, Rachel mater ad luctuosum hoc sensisset, aut dixisset specta-
culum? Et si insuper audisset seralem illum invidorum fratrum cla-
morem: *Venite, occidamus eum, & mittamus in cisternam veterem,* Gen. 37. 20.
dicemusque, fera pessima devoravit eum? An non omnia viscera Rachæ-
lis fuissent commota, & cor ejus ingenti dolore, cruciatu & amaritu-
dine repletum? Loquantur hæc matres, quæ de materno in unicum fi-
lium amore melius, quam alij possunt dijudicare. Umbras haec tenus
enarravi; plus hæc quam Rachel & Joseph; de Rachel dicitur: *Vox*
in Rama audita est, ploratus & ululatus multus: Rachel plorans filios suos,
& noluit consolari, quia non sunt. O dicte montes & valles, vineæ &
prata, agri & campi, sylvæ & dumeta, nunquid audistis de intempe-
sta nocte gemitus mestissimæ turturis, ac Dominæ vestræ, ploran-
tis Filium suum, nunc in manus peccatorum contraditum? O flebi-
lem noctem, non computandam in noctibus anni, in qua plures ex
oculis dolorosissimæ Matris fluxerunt lacrymæ, quam momenta de
tempore! ô nox crudelis! quomodo ausa es tantum committere fa-
cinus?

Matth. 2.18.

De Urbano III. Pont. Max. referunt, quod, ubi ex nuntio intel-
lexit, Hierosolymam, civitatem illam sanctam à Saladino esse captam, Platina in
Vit. Pontif.
fol. 211.
direptam, atque prophanatam, præ dolore animi, quem ex tanta ja-
etura & ex calamitate Christianorum acceperat, Ferrarie in itinere
expirarit. Quid de te dico dolentissima Virgo, ubi intellexisti dul-
cissimum, ac dilectum votorum tuorum à Judæis esse comprehensum,
laqueis, catenisque latronis instar vincatum, & nunc ab omnibus Dis-
cipulis & amicis desertum ad iniquissimos Judices in urbem raptatum?
Quos, obsecro, cruciatus, merores & amaritudines tunc maternum
Cor tuum persensit? O Cor omnium cordium fortissimum, exclamat hæc
Justin. Mie-
chov. disc.
Justinus Miechoviensis, ô Cor adamantium quomodo disruptum non es? 333. de Rosa
Matris hujus afflita dolor adeò magnus erat, ut eum mens humana com-
prehendere non valeat; talem namque amittet filium, qualis nunquam
Myst.

E e 2

exitit,

exitit, nec quoad corpus, nec quò ad animam; erat enim DEUS & ho-
mo. Unde sicut nunquam talis extitit Mater, nec talis Filius, ita nun-
quam talis visa est amaritudo. O si tali ac tanto dolore doleret cor meum
ob offenditum DEUM, quemadmodum doluit afflictissimum COR Vir-
ginis in captivitate, & in passione Filij! ô pientissima Domina! ô ma-
re dolorum! rogo te per dolores & luctus tuos, per suspiria & lacry-
mas, exora mihi peccatorum miserrimo cor verè contritum & humiliatum,
& ne finas me æternū perire; ah Domina mea, num poteris, non
poteris, nimis enim in clientes tuos misericors es. Verū progre-
diamur ulterius.

3. Proinde ab hac Matre dolorosa ad Filium, virum dolorum ac
novissimum virorum me converto. Dic, obsecro, ô mitissime JE-
SU! nunc captive, & inter manus peccatorum ad judicia & ad mor-
tem crucis raptate, dic, inquam, ubi nunc sunt Discipuli & amici tu? Sola Mater tua, ubi percepit captum esse JESUM à Nazareth, nocte
concupiā te sequitur, cæteris omnibus in fugam dilapsis. Quid? Er-
gōne nullus servorum te Dominum univerorum ad tribunal comitabitur,
& innocentiam tuam testetur, & defendat? Ubi nunc Thomas,
Ioann. 11. 16.
Lvt. 22. 33. qui priùs dicebat: *Eamus & nos, ut moriamur cum eo?* Ubi Petrus,
qui audacter promisit: *Tecum paratus sum in carcerem & in mortem ire?*
Ubi cæteri Discipuli, qui omnes sub eadem fide se obligabant: *Simili-
ter & omnes Discipuli dixerunt, &c.* O pientissime JESU! videris mihi,
ut quondam Rex Sedecias, qui in expugnatione Urbis Solymæ,
à Nabuchodonosore armatâ manu captæ, ab omnibus militibus & sub-
ditis derelictus in durissimam captivitatem deductus est, paulò post igno-
4. Reg. 25. 5. miniosa morte extinguendus: *Omnes bellatores, qui erant cum eo,
dispergunt, & reliquerunt eum.*

Ite nunc mundani, & ulterius in amicis vestris confidite! en clari-
ssimum in patientissimo JESU prototypon, qui meritò cum afflictissi-
Job. 19. 12. mo Jobo dicere poterat: *Noti mei quasi alieni recesserunt à me.* Vide,
an vel unicus Discipulorum priùs in domo Simonis, ubi laute caenabatur,
ab epulis defuerit? Sic scilicet inter patinas & inter prospera
amicus amatur, & quæritur, & in adversis deseritur: *Non novi hominem.* Nota hīc tibi pro reflexione morali prudens lector, qualis &
tua tunc rerum facies in agone erit: *Et relitto eo omnes fugerunt.* Ita
videlicet, quamdiu sanus es, quamdiu alijs prodesse potes, opibus &
auctoritate polles, amicos habebis plurimos, qui latus tuum & men-
sam

Sam stipabunt: Verum quando ultima illa appropinquabit scena, & pallida mors languentes claudet oculos, tunc enim verò te solo in agone relicto, à refugient omnes, nec ullus etiam intimorum ac fidelissimorum amicorum ad supremum illum ac justissimum Judicem te contabitur. Heu quid tunc erit, quando circumdabunt te inimici tui vallo, *Luc. 19. 48.*

Coangustabunt te undique, & ad terram prosternent te, eò quod non cognoveris tempus visitationis tuae? Hæc mature cùm adhuc tempus est, considera & dilce in rem tuam & salutem vigilare. O quām felix tunc eris, si tibi nunc dolorosissimam Matrem propitiam feceris: *Velocior,* inquit Divus Anselmus, *est nonnunquam salus memorato nomine MARIAE,* *s. Ansel. lib.* *quam invocato nomine Domini IESU unici Filij sui.* Et id quidem non ideo *de Excell.* fit, quod ipsa major & potentior sit; nec enim ipse magnus & potens est per *Virg. c. 6.* eam, sed illa per ipsum. Quare ergo propitior salus in recordatione ejus, quam Filij sui sepe percipitur? Dicam quid sentio: Filius ejus Dominus est, & *Judex omnium discernens merita singulorum, dum igitur ipse à quovis suo nomine invocatus non statim exaudiat, profectò id justè facit;* invocato autem nomine Matris, et si merita invocantis non merentur, ut exaudiatur, merita tamen Matris intercedunt, ut exaudiatur.

4. De Davide recenset Regum Codex, quod à facie Absolonis profugus cum amicis torrentem Cedron pertransierit, ut per montem Olivarium fugeret in desertum, ibique sese à furore rebellium subditum absconderet: *Omnes siebant voce magna, & universus populus trans- 2. Reg. 15. 23.* ibat: *Rex quoque transgrediebatur torrentem Cedron.* Ecce insignem typum in Christo Davidis Filio suo tempore expletum, qui Judam & *Cornel. hic:* Judæos, perfidos rebelles ad tempus fugiens cum Discipulis suis, velut intimis amicis ante passionem suam eundem torrentem Cedron pertransivit: *Egressus est cum Discipulis suis trans torrentem Cedron.* Verum *Joan. 18. 1.* ubi ab impijs ibidem captus & ligatus est, in eundem torrentem ignominiosè præcipitatus, & protractus fuit, ut adimpleretur illud Regij Vatis: *De torrente in via bibet, &c.* Considera hīc anima Christiana, *Psal. 109. 5.* quomodo Rex Regum, mitissimus JESUS nudo capite revinctis post tergum manibus & catenâ collo impositâ velut latronum coriphæus in urbem ad tribunalia rapiatur. Hic ipsius barbam, ille capitis crines vellicat; hic fuste, alias venabulo, ille nodosâ & ferratâ clavâ cum pulsat, atque propellit. O quām lugubre hoc erat spectaculum vide re Dominum universorum inter cruentas carnificum manus pecudis instar protractum; & quia hoc illūcque trahebatur, coactus est saepius in terram procidere, quem pedum tensionibus, ut surgeret, barbarâ

Thren. 4. 28. crudelitate compellebant. O mitis Agnello! siccine *captus es in peccatis nostris?* Ut nos liberares à captivitate perpetua, ipse capi volui-
sti, quem nec cœli nec terra capiunt? Ut vincula delictorum nostro-
rum dissolveres, ipse vinculis oneratus, & fumibus constrictus es? Sic
Judic. 9. 16. videlicet Iuit Dominus, quod Adam servus nequam peccavit, dum
manus ad exitiale pomum extendit? Samson à Dalila ligatus sine mora
omnia vincula disrupti, & quare ô dulcis JESU non similiter fecisti?
Ah scio, quid manus tuas tenuerit: Amor hoc fecit, amor ligavit,
amor in mortem te tradidit amoris victimam. O infinita, ô immensa
Bonitas! excedens omnem bonitatem, ut me liberares à damnationis
vinculis, ipse ea subire & pati non recusasti; ah mi Domine! quo-
que te pro salute animæ meæ demisisti? Et quid ego pro te? Quando
aliquando amabo te ex toto corde, ex tota mente, ex omnibus viribus,
& ex omnium viscerum latitudine?

5. Et quid interim dolorosissima Mater? altum hic est Evange-
listarum silentium; sed quod illi præ amoris & affectus teneritudine,
mentisque compassione subtricuere, pia sanctarum mentium meditatio
Justin. Mie- revelavit; proinde recte memoratus Justinus Miechoviensis: *Dum Fi-
chov. loc. cit. lins,* inquit, *Cedron pertransibat, anima ejus ingentem dolorum torre-
tem pertransiit.* Filio dolente, tristante, pavente, marente, orante,
ipsam quoque dolentem, tristantem, paventem, marentem, orantem suis-
se, minime dubium est *Summa fuit inter Christum & MARIAM sym-
pathia naturarum, complexionum, morum, propensionum, ac voluntati-
um conjunctio: consequenter eximia quedam gaudiorum ac dolorum com-
municatio, &c.* O quoties hæc dolentissima Virgo in illo luctuoso
itinere, dum urbem de nocte petebat, in cœlum ingemuit: Ah Fili
mi JESU, quis der, ut moriar pro te? O mitis ovinula, quam in
utero meo portavi, sinu fovi, lacte enutrivi, sollicitè educavi, ergo
sine Matre ibis ad victimam? Sine comite ad lanienam? Sine me ad
2. Reg. 15. 22. occisionem? Vivit Dominus meus, & vivit Dominus meus Rex,
quoniam in quoconque loco fueris Domine & Fili mi, sive in morte,
sive in vita, ibi erit & Mater tua; præsens ero, ubique fueris.
Ah Pater æterne! itane placitum fuit ante te, ut proprio Filio non
parceres, sed pro omnibus illum traderes? Ah ad quid parcis Matri
ejus, cum sit COR unum & Matris & Filij? O dilectæ votorum meo-
rum, quò abijisti ô lumen oculorum meorum, ô gaudium meum, ô
corona mea, ô dulcedo mea, quò declinasti? Ah fluite lacrymæ: *Id-*
Thren. 1. 16. *circo ego plorans, & oculus mens deducens aquas; quia longè factus est*
à me

à me Consolator. JESU Fili mi, ubi te inveniam, quia renuit consolari anima mea nisi in te D E U S meus, &c. Hæc & similia secum mente volvens, & digerens venit in urbem, quam videre facile poterat universam esse commotam. Juvat h̄ic audire piissimum Ludolphum de Saxonia: *Cum enim per omnes plateas Jerusalem diceretur, quod Dominus JESUS captus esset: Percipiens hos rumores terribiles dolorosa Mater ejus (quæ tamen cum primò caperetur, hoc in spiritu, ut dictum, cognoverat) duxla est ad eum inestimabili lamento, & venit ad vi-dendum Filium suum dilectum, plorans incessanter per civitatem Jerusalem, & dicens: Ubi es dulcissime Fili? ubi te inveniam?*

6. Interim sistitur mitissimus J E S U S coram Anna, ad quem ideo (prout observat Cornelius à Lapide) à Juda traditore primò duxus est, ut promissum venditionis Christi pretium ab eo reciperet, quia hactenus triginta illos argenteos nondum acceperat, hoc enim indicant illa verba: *At illi constituerunt ei triginta argenteos; & in alio loco: Promiserunt ei pecuniam se datus, quos denarios in aula Annæ peracto tam nefario facinore recepit.* Verū quid audio ô bone JESU?

Unus assistens ministrorum dedit alapam J E S U ? O cœli obstupecite! *Joan. 18.22.*
Supra quod rectè S. Chrysostomus: *Quid hoc impudentius, inquit, ex horrefcat cœlum, contremiscat terra de Christi patientia & servorum impi- dentia. Alapis D E U S percuti potuit? O Angeli, qui hac intuemini,* *Joan.*
quomodo filetis? Quomodo manus continere potestis? Quomodo pro Domino vestro non respondetis? An hoc ita facitis, quod attonitos vos teneat tanta insolentia & tanta mansuetudo, tanta perversitas, & tanta pa-tientia?

Cæterū observat in hac alapa S. Vincentius Ferrerius, quod S. Vinc. Ferr. Dominum cœlorum in terram prostraverit, armata enim manus erat, apud Salm. cujus stigmata adhuc hodie in velo S. Veronicæ, quod Romæ magnâ T. 10. Tr. 20. religione asservatur, sunt conspicua; & verisimile est, quod ex tam immani alapa sanguis per os & nares profluxerit, licet id sacri Scripto-res non exprimant; imò & dentes Christo Domino per hanc immi-simam colaphizationem fuisse excusos, multi apud Mancinum tra-dunt, unde Jeremias in persona Christi ait: *Fregit inimicus ad nume-rum dentes meos, &c.*

O mœstissima Matrum, ô afflictissima Virginum! num etiam hanc cruentam audisti, vel spectasti alapam, Divinissimo Filio tuo à diaboli ministro impactam? Ita, subintrat h̄ic S. Joannes Chrysostomus; Porro eandem D E I Matrem in domo Annæ interfuisse iniquo iudicio, S. Jo. Chrys. apud Man- cin. de pag. *Ejus fol. 406.*

214 Consideratio XXVII. B. Virgo de nocte quarens dilectum captivum.

E eius cor crudeliter fuisse percussum ab alapa, quam unus assistens ministrorum ori Divino impedit, &c. O peccator, dum graviter delinquis, quid aliud facis, quam ut Christo de novo similem alapam impinges? Ah siste aliquando. Parce & dolorosae Matri ejus, in quo enim te offendit haec benignissima Virgo? An quia Salvatorem mundi peperit, & unum cum illo pro tua salute in victimam se obtulit? Audi Taulerum ita hanc desolatissimam Deiparam allocutem: *Sicut, inquit, ad Filij DEI generationem te obtulisti, ita et ad mortem & passionem te resignasti, &c.* Proinde omni amore & veneratione dignissima est. O Mater dolorum, o tristissima Noëmi! quam benè de te dictum fuit: *Ne vocetis me Noëmi, id est, pulchram, sed vocate me Mara, id est, amaram, quia amaritudine valde replevit me Omnipotens: Impetra, obsecro, mihi clientum ac servorum tuorum infimo, & omnibus, qui dolorum afflictissimi CORDIS tui meminerint, in supremo illo vitæ agone, ex quo pendet æternitas, cor verè contritum, ut amore DEI & tui liquefat anima nostra, atque misericordias DEI & tuas in æternum possimus decantare, &c.*

Tauler. de
pass. D. c. 18.

Ruth. 1. 29.

CON-